

IJsselland

Aan het College van Burgemeester & Wethouders van de gemeente Ommen
i.a.a. de heer E. Munneke
Postbus 100
7730 AC Ommen

datum 27 augustus 2010
kenmerk G10.001336 / Osiris 17397 J. de Wolf
doorkiesnummer (038) 428 1440
onderwerp gezondheidsadvies betreffende Zorglandgoed Stegerveld

GEMEENTE OMMEN	
30 AUG. 2010	Bijlage
Ingek.	
Nr. 26452	Zaaknr. -1.772-011
Op 30/8	ter afdoening
aan: 20	

Geacht College,

De gemeente Ommen heeft de GGD IJsselland gevraagd advies te geven over de vraag of op de locatie van het nieuwe zorglandgoed Stegerveld sprake is van een verhoogd risico voor de volksgezondheid als gevolg van twee bestaande intensieve veehouderijen binnen een straal van 500 m. van deze locatie.

De GGD beperkt zich in dit advies tot de specifieke vraag van de gemeente. Wel dient de kanttekening te worden gemaakt dat niet alleen deze twee intensieve veehouderijen invloed kunnen hebben op de risico's voor de volksgezondheid. Ook andere, niet intensieve veehouderijen, andere type bedrijven en ook de kwaliteit van de woonbebouwing zelf (bijvoorbeeld voldoende mogelijkheden voor ventilatie) kunnen van invloed zijn op de volksgezondheid van de nieuwe bewoners.

Intensieve veehouderijen en gezondheid

Intensieve veehouderijen kunnen op verschillende manieren zorgen voor verhoging van de risico's voor de volksgezondheid. Afzonderlijke zal worden stil gestaan bij: zoönosen, hinder door geur en geluid, emissie van fijn stof en de professionaliteit van de bedrijfsvoering.

Voor het beoordelen van de verschillende risicofactoren is gebruik gemaakt van het door een landelijke werkgroep van GGD'en in Nederland opgesteld 'Informatieblad Intensieve veehouderij en gezondheid' van januari 2009 en van (quickscan-)onderzoeken, uitgevoerd door adviesbureau Oranjewoud.

Verder is voor deze advisering gebruik gemaakt van de informatie van de gemeente over de twee intensieve veehouderijen: het betreft een pluimveebedrijf en een bedrijf met rundvee en varkens waarbij in de nabije toekomst de varkens zullen worden vervangen door rundvee.

Zoönosen

Zoönosen zijn infectieziekten die van dieren op mensen overdraagbaar zijn. Dit kan bijvoorbeeld via direct diercontact, lucht, mest en via voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong.

Wetenschappelijk onderzoek heeft tot nu toe geen duidelijk verhoogd risico voor zoönosen kunnen aantonen voor **omwonenden** van (intensieve) veehouderijen. Het betreft dan bedrijven waar varkens, pluimvee of rundvee worden gehouden. Dit geldt niet voor bedrijven waar melkgeiten en melkschapen worden gehouden. Aangenomen wordt dat er een verhoogde kans is op het oplopen van Q-koorts in een cirkel van 5 km rond een besmet bedrijf waar geiten of schapen worden gehouden. In de directe omgeving van het Zorglandgoed Stegerveld komen deze bedrijven niet voor.

Postadres
Postbus 1453
8001 BL Zwolle
T (038) 428 14 28
F (038) 428 15 19
I www.ggdijsselland.nl
E info@ggdijsselland.nl

Milieu & Gezondheid
T 0900 277 77 77

Bezoekadres
Zeven Alleetjes 1
8011 CV Zwolle

IJsselland

De GGD blijft onderzoeken op dit gebied nauwkeurig volgen en zal de gemeente op de hoogte houden van de resultaten van nieuwe onderzoeken.

Belangrijk is het dat gemeente en de agrarische bedrijven zelf op de hoogte zijn van de factoren die het risico op infectieziekten vergroten en de mogelijkheden en wettelijke instrumenten gebruiken om deze risico's zo laag mogelijk te houden.

Geurhinder

Oranjewoud heeft de geurbelasting van de intensieve veehouderijen in beeld gebracht. De geurbelasting van de beide bedrijven is dermate laag dat het percentage mensen dat hiervan ernstige hinder ondervindt heel laag zal zijn (minder dan 5%).

Geluidhinder

Geluidhinder kan met name worden veroorzaakt door de ventilatoren van het bedrijf, de dieren zelf (bijvoorbeeld door hanen) en door vrachtverkeer (transport dieren, mest en voer).

Gezien de afstand tussen de bedrijven en de geplande nieuwe woonbebouwing is (ernstige) hinder niet te verwachten. Het geluid van ventilatoren van de pluimveehouderij zal worden gemaskeerd door andere geluiden, zoals door het wegverkeer van de N34.

Emissie van fijn stof

Langdurige blootstelling aan concentraties fijn stof, ook onder de grenswaarde, kan gezondheidseffecten veroorzaken.

Oranjewoud heeft het effect van de emissie van fijn stof op het zorglandgoed berekend, veroorzaakt door de pluimveehouderij (Coevordenseweg 43a) en de Coevordenseweg. Het blijkt dat de berekende concentraties fijn stof iets verhoogd zijn ten opzichte van de achtergrondwaarde (21,2 µg/m³ PM₁₀). Deze waarden liggen ruim onder de grenswaarde voor fijn stof. Dit betekent dat er geen extra effecten op de gezondheid te verwachten zijn naast de reguliere effecten door de overal aanwezige achtergrondconcentratie aan fijn stof.

Bedrijfsvoering

Factoren die het risico op infectieziekten en op de blootstelling aan milieuaspecten voor de directe omgeving kunnen vergroten zijn onder meer de hoeveelheid dieren in één stal, het houden van varkens en pluimvee op één bedrijf, de afstand tussen woningen en de intensieve veehouderijen, de hygiëne en bedrijfsvoering en stalontwerp, het antibioticumgebruik en de controle op het functioneren van luchtwassers.

De GGD kan niet beoordelen hoe de kwaliteit is van de huidige bedrijfsvoering van beide intensieve veehouderijen. Gezien de potentiële risico's van dit type bedrijven is het belangrijk dat de gemeente deze bedrijven adequaat blijft controleren.

Samenvattend

Op basis van de huidige wetenschap zijn er onvoldoende motieven om de realisatie van het zorglandgoed vanwege zoönosen niet door te laten gaan. Verder verwacht de GGD dat de milieuaspecten geur, geluid en fijn stof geen extra risico's vormen voor de volksgezondheid van de nieuwe bewoners.

Tot slot

Voor GGD en gemeente is het belangrijk om de ontwikkelingen op het gebied van intensieve veehouderijen en gezondheid goed te blijven volgen. Nieuwe onderzoeksresultaten kunnen leiden tot aanpassing van het huidige beleid met betrekking tot intensieve veehouderijen. Een duidelijk voorbeeld hiervan is de aanpak van de Q-koorts.

De GGD zal de gemeente op de hoogte houden van nieuwe ontwikkelingen en nieuwe onderzoeksresultaten op het gebied van de intensieve veehouderijen.

voor verdere informatie en toelichting op dit advies kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Hoogachtend,

Drs. J. de Wolf, senior beleidsmedewerker milieu en gezondheid
GGD IJsselland